Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Meddelande nr 2016:23

Tillsynsvägledningsplan 2016-2018

Planerad tillsynsvägledning enligt miljöbalken – Länsstyrelsen i Jönköpings län

Tillsynsvägledningsplan 2016-2018

Meddelande nr 2016:23

Meddelande	nummer 2016:23
Referens	Emma Willaredt, Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen
Kontaktperson	Emma Willaredt, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Direkttelefon 010-223 63 00, e-post emma.willaredt@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—16/23-SE
Upplaga	20 exemplar.
Tryckt på	Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2016
Miljö och återvinning	Rapporten är tryckt på miljömärkt papper.

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2016

Förord

Tillsynsvägledning per definition är sådan tillsyn som består i uppföljning, utvärdering och samordning av den operativa tillsynen samt stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna. Tillsynsvägledning ska bedrivas regelbundet och systematiskt och främja en rättssäker, effektiv och likvärdig operativ tillsyn.

Tillsynen, både den operativa och den tillsynsvägledande, ska säkerställa att miljöbalkens syfte om hållbar utveckling nås. En annan viktig målsättning med tillsynsvägledningen är att stödja kommunerna i att ta fram strategier och arbetsformer som leder från en händelse- och utifrånstyrd tillsyn mot en ökad målstyrd tillsyn.

Regeringens uppdrag till länsstyrelserna och de centrala myndigheterna att ta fram fleråriga tillsynsvägledningsplaner är ett led i arbetet med att uppnå de nationella och regionala miljömålen samt att underlätta särskilt angelägna miljö- och hälsoproblem.

Länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan med tillhörande aktivitetsplan har utarbetats av representanter för Länsstyrelsens enheter för Miljöskydd, Naturskydd- och tillsyn, Vatten, Förorenade områden och miljödata samt Landsbygdsutveckling.

Emma Willaredt
Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

Per Hallerstig
Naturavdelningen

Lars Sandberg
Landsbygdsavdelningen

Innehållsförteckning

Förord **5**

Sammanfattning **7**

Tillsynsvägledningsplan för Länsstyrelsen i Jönköpings län **8**

Bakgrund **8**
Tillsynsvägledning 8
Ansvar för tillsynsvägledning 9
Miljösamverkan Sverige 10
Regional miljösamverkan 10
Miljösamverkan f 10
Genomförande **11**
Metod 11
Omfattning och avgränsning 11
Uppföljning och utvärdering 13

Referenser **14**

Bilagor **15**

Sammanfattning

Av miljötillsynsförordningen framgår att länsstyrelserna ska ha planer för tillsynsvägledning som ska omfatta en period om tre år. Planerna ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Genom tillsynsvägledning ska förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna förbättras. Arbetet med tillsynsvägledning bör ske genom regional miljösamverkan.

Föreliggande tillsynsvägledningsplan är framtagen av personal inom Naturavdelningen, Landsbygdsavdelningen samt Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen och tydliggör de tillsynsvägledande aktiviteter som Länsstyrelsen planerar för under åren 2016-2018. Planen utgår från Länsstyrelsens nuvarande resurser för tillsynsvägledning med fokus på år 2016. Aktivitetsplanen kommer därför att revideras årligen.

Tillsynsvägledningsplan för Länsstyrelsen i Jönköpings län

Bakgrund

Av 3 kap. 17 § miljötillsynsförordningen framgår att länsstyrelserna ska ha planer för tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om tre år. Planerna ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Genom tillsynsvägledning ska förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna förbättras. Arbetet med tillsynsvägledning bör enligt tidigare anvisningar från regeringen ske genom regional miljösamverkan.

Gällande den centrala tillsynsvägledningen har Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket tagit fram tillsynsvägledningsplaner. På sikt förväntas samtliga myndigheter med tillsynsvägledningsansvar enligt miljöbalken få i uppdrag att ta fram planer för sitt långsiktiga vägledningsarbete. Myndigheternas tillsynsvägledningsplaner och information om nationella tillsynskampanjer finns samlade på Tillsyns- och föreskriftsrådets webbplats, www.tofr.info under Tillsynsvägledning.

Tillsynsvägledning

Tillsynens övergripande mål är att säkerställa att miljöbalkens mål om hållbar utveckling och lagefterlevnad kan uppnås. Tillsynsvägledning ska främja en effektiv och likvärdig operativ tillsyn och en rättssäker tillämpning. Den ska vidare stödja de operativa tillsynsmyndigheterna och bedrivas regelbundet och systematiskt.

Tillsynsvägledning definieras enligt 1 kap. 3 § miljötillsynsförordningen som ” utvärdering, uppföljning och samordning av operativ tillsyn samt stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna”.

- Med uppföljning avses att värderingsfritt samla in och registrera data. Detta sker bland annat genom enkäter på nationell nivå eller kommunbesök på regional nivå. Information om arbetssätt, dokumentation och planerade åtgärder samlas in.
- Med utvärdering avses att beskriva, förklara och värdera och föreslå åtgärder utifrån systematiskt insamlade data. Utifrån de uppgifter som samlas in görs en bedömning av graden av överensstämmelse mellan lagstiftning och det sätt som den operativa tillsynsmyndigheten genomför sitt uppdrag. Resultatet kan användas för att utveckla och främja tillsynen och tillsynsvägledningen.
- Med samordning avses tillsynsprojekt, nätverk, handläggarträffar, samverkansgrupper och övrig organisering av tillsynen och handläggarna på kommunerna på regional nivå. Syftet är att verka för en så effektiv och likvärdig tillsyn som möjligt.

- Med stöd och råd avses skriftlig och muntlig vägledning när det gäller tillämpningen av miljöbalken i tillsynen.

ANSVAR FÖR TILLSYNSVÄGLEDNING

Ansvaret för tillsynsvägledning inom miljöbalkens tillämpningsområde på nationell nivå delas av 15 centrala myndigheter. Fördelningen av ansvaret mellan myndigheterna framgår av 3 kap. miljötillsynsförordningen. De centrala myndigheterna ansvarar för att tillsynen bedrivs ändamålsenligt både med avseende på lokala, regionala och nationella förhållanden. De centrala myndigheternas uppdrag gentemot operativa tillsynsmyndigheter och regionala tillsynsvägledande myndigheter varierar.

Länsstyrelserna ansvarar för den regionala tillsynsvägledningen inom miljöbalkens område[1] med undantag för den tillsyn som utövas av Generalläkaren eller Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen förväntas även tillsynsvägleda kommunerna inom områden där länsstyrelsen inte har någon egen operativ tillsyn. Varje länsstyrelse tillsynsvägleder efter egna prioriteringar, budgetförutsättningar och arbetssätt.

Länsstyrelserna har i många fall samma tillsynsvägledande ansvar gentemot kommunerna som de centrala myndigheterna har. Varken lagstiftningen eller regleringsbrev klargör gränsdragningen mellan länsstyrelsernas och de centrala myndigheternas tillsynsvägledning. Enligt 3 kap. 1 § miljötillsynsförordningen ska emellertid de myndigheter som har tillsynsvägledningsansvar aktivt arbeta för samordning och samverkan när det gäller informationsförsörjning inom respektive ansvarsområde.

Inom Länsstyrelsen i Jönköpings län fördelar sig tillsynsvägledningsansvaret enligt följande:

Miljö- och samhällsbyggnadsavdelningen

- Miljöfarlig verksamhet
- Avfall och producentansvar
- Kemiska produkter och biotekniska organismer
- Enskilda avlopp
- Förorenade områden
- Miljöriskområden
- Kulturreservat
- Miljökvalitetsnormer för buller och luft

Naturavdelningen

- Skyddade områden (exkl. kulturreservat)
- Strandskydd
- Vattenskydd
- Miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för vatten

[1] Länsstyrelsen har även ett vägledande ansvar inom t.ex. livsmedelslagen och plan- och bygglagen.

Landsbygdsavdelningen

- Miljöskydd inom lantbruket
- Växtskyddsmedel

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen som syftar till att öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering av tillsynsfrågor. Projektet utgår från en bred bas, det vill säga utgångspunkten är att åstadkomma effektiva samverkansformer inom stora delar av miljöbalkens område. Målet är att bredda samarbetet till att även omfatta Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket. Alla Länsstyrelser kan påverka innehållet i verksamhetsplanen genom att ge förslag på vilka delprojekt som bör ingå. Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige gör sedan en sammanvägning och presenterar ett förslag till verksamhetsplan för länsråden vid länsstyrelserna som ytterst är de som fattar beslut om innehållet.

Miljösamverkan Sverige har inom ramen för projekt Tillsynsvägledning tagit fram en rapport om planering och utveckling av den regionala tillsynsvägledningen[2]. Rapporten finns att tillgå på Miljösamverkans Sveriges webbplats www.miljosamverkansverige.se.

Regional miljösamverkan

Regional miljösamverkan sker för närvarande på 12 platser i landet: Västra Götaland, Sydost (Kalmar + Gotland), Östergötland, Jönköping, Kronoberg-Blekinge, Skåne, Sörmland, Stockholm, Västernorrland, Västerbotten, Värmland och Halland.

Information om respektive regional miljösamverkan finns att tillgå på webbplatsen www.miljosamverkan.se/Sv/Pages/default.aspx

MILJÖSAMVERKAN F

I Jönköpings län sker regional miljösamverkan genom Miljösamverkan f, som finansieras av kommunerna i Jönköpings län, Länsstyrelsen och Region Jönköpings län. Styrgruppen består av tre kommunrepresentanter samt en representant från Länsstyrelsen och två representanter från Region Jönköpings län som bl.a. tar beslut om budget och den årliga verksamhetsplanen. Miljösamverkan f har tillgång till en projektledare om 100 %.

Verksamhetsplanen utgår från behovet av att genomföra samordnande informations- och utbildningsinsatser samt egeninitierade tillsynsprojekt inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Information om genomförda, pågående och planerade projekt inom Miljösamverkan f finns på webbplatsen: www.miljosamverkanf.se.

Delar av Länsstyrelsens tillsynsvägledning sker i nära samarbete med **Miljösamverkan f.** Detta gäller främst samordning av nationella tillsynskampanjer, genomförande av handläggarträffar och samverkan kring en effektivare hantering av miljöbrott. Vilka aktiviteter som sker i samverkan med **Miljösamverkan f** framgår av aktivitetsplanen.

[2] Regional tillsynsvägledning. Planering och utveckling. Juni 2008

Genomförande

Länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan med tillhörande aktivitetsplan (bifogas) har utarbetats av representanter för Länsstyrelsens enheter för Miljöskydd, Naturskydd-och tillsyn, Vatten och Lantbruksrådgivning.

Metod

Inför upprättande av Länsstyrelsens regionala tillsynsvägledningsplan för 2014-2016 har kommunerna i Jönköpings län erbjudits möjlighet att framföra sina behov av tillsynsvägledning. Föreslagna aktiviteter och prioriteringar avseende genomförandet har sammanställts och ligger tillsammans med Länsstyrelsens egna prioriteringar till grund för dåvarande tillsynsvägledningsplan. Inför årets uppdaterade plan har inte kommunerna beretts möjlighet att framföra sina enskilda synpunkter.

Länsstyrelsens prioriteringar utgår från aktuell lagstiftning (nya lagar, större ändringar), angelägna miljömålsåtgärder i regionala åtgärdsprogram samt påvisade brister från kommunbesök, överklagningsärenden och handläggarträffar. Nedprioriterade aktiviteter beror vanligtvis på att någon av de centrala myndigheternas tillsynsvägledningsplaner täcker in kommunernas behov, att **Miljösamverkan f** avser genomföra motsvarande aktivitet eller att Länsstyrelsens resurser för tillsynsvägledning inte räcker till.

Omfattning och avgränsning

Tillsynsvägledningsplanen upptar Länsstyrelsens tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Tillsynsvägledning enligt livsmedelslagen, smittskyddslagen, lag om skydd mot olyckor etc. ingår inte i planen.

Den regionala tillsynsvägledningen sker med hänsyn till Länsstyrelsens nuvarande resurser. Det innebär att tillsynsvägledning inte alltid är möjlig att prioritera i den utsträckning som kommunerna efterfrågar. Den allmänna bedömningen är att den regionala tillsynsvägledningen har förbättrats sedan miljöbalkens införande 1999, såväl kvantitativt som kvalitativt. Under de senaste åren har Länsstyrelsens resurser för tillsynsvägledning varierat mellan 800 och 1100 timmar per år, vilket ungefär motsvarar en årsanställd.

Nedan redovisas ett utdrag ur länsstyrelsens årsredovisning för åren 2004 - 2014 (antal timmar). Timmarna är fördelade mellan de olika ämnesområdena för tillsynsvägledning. Man kan notera en svängning av tid lagd på från området 5037, övrig vägledning inom miljö- och hälsoområdet till 5030, övergripande tillsynsvägledning. Detta beror enbart på förändrade rutiner avseende tidsredovisning.

ÅR	5030	5031	5032	5033	5034	5035	5036	5037	Summa
2004	1	61,35	4	2			666,65	59,55	794
2005		108,8	2,5	3	6,75		441,45	271	834
2006	1,5	196,43	6,85		56	11,48	338,39	345,8	956
2007	18	372,73	51		11,16	13,75	437,92	186,76	1091
2008	89,85	186,38	26			12	406,23	209,92	930
2009	101,9	284	9,9	3,5		2,5	403,8	190,6	996
2010	111,75	384,49		14,5		53,82	389,4	152,25	1106
2011	206,51[3]	173,24	-	-	-	19,92	261,25	169,01	827,93
2012	147	277	2	-	-	29	344	4	803
2013	269,93	356,56	1	-	-	0,25	439,71	5,17	1000
2014	240	438	6			39	341	31	1095
2015	384	304	49			31	187	17	971

Tillsynsvägledningsplanen upptar samordnade tillsynsprojekt, stöd och råd, utbildning, handläggarträffar, uppföljning och utvärdering samt åtalssamverkan. I de fall Länsstyrelsens planerade aktiviteter sammanfaller med projekt inom **Miljösamverkan f** framgår det av tillsynsvägledningsplanen. Likaså framgår mål och syfte med respektive aktivitet samt aktivitetens koppling till miljömål och eventuella åtgärdsprogram. Av aktivitetsplanen framgår även vilken enhet/avdelning som ansvarar för genomförandet av respektive aktivitet och, om möjligt, när under året aktiviteten planeras ske.

Utöver riktade aktiviteter enligt föreliggande tillsynsvägledningsplan ger Länsstyrelsen löpande stöd och råd via telefon och e-post. Vidare bevakar Länsstyrelsen de frågor och svar som publiceras via Ping Pong, det vill säga **Miljösamverkan f:**s chatsida på www.miljosamverkanf.se. Särskilt angelägna frågeställningar och problem besvaras via Ping Pong eller genom direkta informationsutskick. Sådan tillsynsvägledning, som bedöms kunna komma andra län till del, publiceras på Länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se/jonkoping,

Stöd och råd till kommunerna i egenskap av operativ tillsynsmyndighet över kommunala naturreservat samt strandskydd (förutom områden som omfattas av annat områdesskydd enligt 7 kap. MB och har beslutats av staten) utgör tillsynsvägledning och ingår i denna plan. Då ingen kommun utövar tillsyn över vattenverksamhet, biotopskydd, Natura 2000 etc. ingår inte dessa områden i denna plan. Information och rådgivning i frågor om vattenverksamhet, markavvattning, biotopskydd, Natura 2000, terrängkörning etc. till kommunerna i egenskap av verksamhetsutövare och markägare kan ingå i Länsstyrelsens tillsynsplan såsom förebyggande tillsyn.

[3] Inom 5030 räknas också tid för övergripande TVL (503).

Uppföljning och utvärdering

Föreliggande tillsynsvägledningsplanen avser åren 2016-2018. Länsstyrelsen har avsiktligt valt att fokusera tillsynsaktiviteter år 2016. Detta för att det ska finnas utrymme för att planera in nya aktiviteter inför kommande år. Aktiviteter som för närvarande inte kan förutses.

För att tillsynsvägledningsplanen ska utgöra ett levande dokument avser Länsstyrelsen att genomföra en årlig översyn och revidering av planen inför varje nytt verksamhetsår. Revidering av aktivitetsplanen sker med hänsyn till de centrala myndigheternas tillsynsvägledningsplaner, förväntade lagändringar och antagna åtgärdsprogram inom miljömål och vattenförvaltning samt med hänsyn till **Miljösamverkan f:**s verksamhetsplan.

Referenser

Tillsyns- och föreskriftsrådets webbplats www.tofr.info

Utvärdering av tillsynsvägledning avseende miljöbalken. Tillsyns- och föreskriftsrådet, december 2007.

Broschyr: Tillsynsvägledning enligt miljöbalken – beskrivning och goda egenskaper. Tillsyns- och föreskriftsrådet, oktober 2008.

Länsstyrelsens fleråriga tillsynsvägledningsplan. Naturvårdsverkets rapport 5970, juni 2009

Miljösamverkans Sveriges webbplats www.miljosamverkansverige.se

Miljösamverkan f:s webbplats www.miljosamverkanf.se

Tillsynsvägledningsplan: Aktivitetstabell

Aktiviteter 2016

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖ-RANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Samordnade tillsynsprojekt						
Brandriskprojekt (SP Fuel Storage Safety)	Konkretisera de faktiska brandrisker som förekommer i lager av fasta biobränslen och avfall.	Minska antalet bränder i lager med fasta biobränslen och avfall.	2016	Miljöskydd	**Sveriges Tekniska Forskningsinstitut**	
Fasa ut farliga kemikalier	Skapa förutsättning för utfasning av särskilt farliga ämnen	Minska användingen av särskilt farliga ämnen med 20% till 2020 jmf 2015. Framtagande av informationsblad.	2016	Miljöskydd		Giftfri miljö
Klimatanpassning	Ta fram ruitn för hur klimatanpassning kan beaktas i prövnings och anmälningsärenden. Arbeta fram metod för tillsyn utifrån klimatanpassning	Ta fram rutin och sprida kunskapen vidare.	2016	Miljödskydd		
Rättsfallsprojektet	Tillse att rättsfallsdatabasen är kontinerligt uppdaterad.	Att tillhandahålla korrekt och uppdaterad information om aktuella rättsfall.	2016	Förorenade områden och Miljödata		Giftfri miljö

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖ-RANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Stöd och råd						
Kommunsamråd	Bjuda in till samråd kring komplexa frågeställningar som är aktuella i respektive kommun	Att underlätta för kommunerna i deras tillsynsarbete	4 kommuner/år, halvdag	Förorenade områden och miljödata		Giftfri miljö
Lantbruksrådgivning, Skicka Förvetet till kommunernas miljökontor	Att sprida information om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning etc. inom lantbruksområdet	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	4 ggr/år	Lantbruksrådgivning		Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
Medverka på presidieträffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring. Kompetenshöjning hos politikerna.	2 ggr/år	Miljöskydd	**Miljösamverkan f**	
Medverka på de kommunala miljöchefernas träffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring	2 ggr/år	Miljöskydd, Förorenade områden och miljödata		
Kommunträff vattenförvaltning	Genomgång av MKN och åtgärdsprogram och Samlad Åtgärdsplan vatten	Underlätta för kommerna i deras arbete med vattenförvaltning	höst	Vatten		Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Utbildning/workshops						
Utbildning/workshop - Fysisk planering och saneringsbidrag för bostadsbyggnation.	Vägleda och rådgiva kommunerna samt stärka kompetensen gällande hanteringen av förorenade områden i den fysiska planeringen	Ökad kunskap för hantering av förorenade områden vid planering och lovgivning.	Maj	Förorenade områden och miljödata		Giftfri miljö, God bebyggd miljö

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖ-RANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Utbildning inom strand-skyddsbestämmelserna	Att förmedla ny kunskap inom området och stärka tillämpningen av bestäm-melserna	Att öka lagefterlevnaden när det gäller strand-skyddslagstiftningen	våren	Naturskydd och tillsyn		Levande sjöar och vat-tendrag, Ett rikt växt- och djurliv
Utbildning MKN-vatten	Att förmedla kunskap om MKN Vatten och dess till-lämpning	Ökad kunksap om MKN-vatten	höst	Vatten		Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvat-ten av god kvalitet, Le-vande sjöar och vat-tendrag
Utbildning i VISS (Lync)	Att förmedla vad VISS in-nehåller och kan använ-das i tillsynsarbetet	Ökad användning av VISS	Ej bestämd	Vatten	**Nationella utbildningar via Lync**	Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvat-ten av god kvalitet, Le-vande sjöar och vat-tendrag
Handläggarträffar						
Anordna handläggarträff för miljöskydds- och hälsoskydds-inspektörer	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstift-ning, praxis etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläg-gare	våren	Miljöskydd	**Miljösamverkan f**	Giftfri miljö, Frisk luft, Ingen övergödning, Skyddande ozonskikt, God bebyggd miljö, God folkhälsa etc.
Anordna handläggarträff för handläggare inom förore-nade områden	Kortare utbildningspass samt informera om aktu-ella frågeställningar, ny praxis etc.	Att skapa förutsättningar för en Giftfri miljö och att nå antagna regionala åtgärder	höst	Förorenade områden och Miljödata		Giftfri miljö
Handläggarträff för miljö-skyddsinspektörer med an-svar för enskilda avlopp	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstift-ning, praxis etc.	Enhetlig bedömning i lä-net av frågor som rör en-skilda avlopps miljöpå-verkan	oktober	Miljöskydd	**Miljösamverkan f**	Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	**SYFTE**	**MÅL**	**TID FÖR GENOMFÖ-RANDE**	**ANSVAR**	**SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)**	**BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)**
Handläggarträff för miljö-skyddsinspektörer med an-svar för lantbrukstillsyn	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstift-ning, praxis etc.	Enhetlig bedömning i lä-net av frågor som rör lantbrukets miljöpåver-kan	septem-ber/oktober	Lantbruksrådgivning	**Miljösamverkan f**	Ingen övergödning, Giftfri miljö, Rikt odlings-landskap
Uppföljning och utvärdering						
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom miljö- och hälsoskydds-området	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt diskutera behovsut-redning och tillsynsplan.	att förbättra rättstillämp-ningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	Miljöskydd		Flertalet miljömål
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom föro-renade områden	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn och arbete inom prioriterade föro-renade områden samt disku-tera behovsutredning och tillsynsplan	att förbättra rättstillämp-ningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	Förorenade områden och Miljödata		Giftfri miljö
Åklagarsamverkan						
Miljöbrottssamverkan, Träffar med samverkansgruppen	Att hålla regelbundna träf-far mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommu-nerna (representerade av Miljösamverkan f och Jön-köpings kommun)	lära känna varandras verksamhet	3 ggr/år	Samverkansgrupp	**Samverkan med Åkla-gare, Polis och kom-muner**	

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖ-RANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Övrigt						
Publicera nyhetsbrev	Att sprida information om ny lagstiftning, rättsfall, BAT etc. via nyhetsbreven: **Nytt om natur**	att höja kompetensen hos berörda handläg-gare och verksamhetsut-övare	enligt utgiv-ningsplan	Berörda enheter		
Ajourhålla den externa hem-sidan	Att sprida allmän informat-ion om miljö- och naturom-rådet samt tillhandahålla blanketter, checklistor, län-kar etc.	att höja kompetensen hos berörda handläg-gare och verksamhetsut-övare	löpande, revi-dering 2 ggr/år	Berörda enheter		
Medverka till att förbättra Miljösamverkan f:s hemsida	Att sprida allmän informat-ion om miljö- området samt tillhandahålla blan-ketter, checklistor, länkar etc.	att höja kompetensen hos berörda handläg-gare och verksamhetsut-övare	löpande	Miljöskydd		
Bevaka inlägg på Forum på Miljösamverkan F:s webb-plats	Att ge tillsynsvägledning och sprida information	att höja kompetensen hos berörda handläg-gare	löpande	Berörda enheter		
Svara på direkta frågor från kommunerna vad gäller dis-pensgivning och tillsyn av skyddade områden	Att ge vägledning och sprida information	att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	Naturskydd och tillsyn		
Svara på direkta frågor från kommunernas miljöskyddsin-spektörer gällande växtnä-ring och växtskyddsmedel	Att ge vägledning och sprida information	att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	Lantbruksrådgivning		
Svara på direkta frågor från kommunernas miljöskyddsin-spektörer gällande miljötillsyn och förorenade områden	Att ge tillsynsvägledning och sprida information	att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	Miljöskydd		

Tillsynsvägledningsplan: Aktivitetstabell

Aktiviteter 2017

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Samordnade tillsynsprojekt						
Tillsynsprojekt- kommunworkshops	Utbildningspaket för att tillgängliggöra information från tidigare tillsynsprojekt i form av ett antal workshops	Ökad kunskapsnivå hos kommunerna i tex ansvarsfrågor, MIFO fas 2 och klorerade lösningsmedel.	2017	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Stöd och råd						
Kommunsamråd	Bjuda in till samråd kring komplexa frågeställningar som är aktuella i respektive kommun	Att underlätta för kommunerna i deras tillsynsarbete	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Medverka på presidieträffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring. Kompetenshöjning hos politikerna.	2 ggr/år	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	
Medverka på de kommunala miljöchefernas träffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring	2 ggr/år	**Miljöskydd, förorenade områden**		
Kommunträff vattenförvaltning	Genomgång av MKN och åtgärdsprogram och Samlad Åtgärdsplan vatten	Underlätta för kommerna i deras arbete med vattenförvaltning	våren	**Vatten**		Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Lantbruksrådgivning, Skicka Förvetet till kommunernas miljökontor	Att sprida information om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning etc. inom lantbruksområdet	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	4 ggr/år	**Lantbruksrådgivning**		Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
Rättsfallsprojektet	Tillse att rättsfallsdatabasen är kontinerligt uppdaterad.	Att tillhandahålla korrekt och uppdaterad information om aktuella rättsfall.	2017	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Utbildning/workshops						
Utbildning ny metadatakatalog	Att förmedla hur nytt system kan användas	Underlätta kommunernas användning av geodata		**Fiske**		Flera
Utbildning i VISS (Lync)	Att förmedla vad VISS innehåller och kan användas i tillsynsarbetet	Ökad användning av VISS	Ej bestämd	**Vatten**	Nationella utbildningar via Lync	Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Handläggarträffar						
Anordna handläggarträff för miljöskydds- och hälsoskyddsinspektörer	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	våren	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	Giftfri miljö, Frisk luft, Ingen övergödning, Skyddande ozonskikt, God bebyggd miljö, God folkhälsa etc.
Anordna handläggarträff för handläggare inom förorenade områden	Kortare utbildningspass samt informera om aktuella frågeställningar, ny praxis etc.	Att skapa förutsättningar för en Giftfri miljö och att nå antagna regionala åtgärder	höst	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Anordna/medverka tillsammans med HaV på handläggarträff för handläggare med ansvar för enskilda avlopp	Att informera om aktuella frågeställningar.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	2017	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Anordna handläggarträff för miljöskyddsinspektörer med ansvar för lantbrukstillsyn	att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	enhetlig bedömning i länet av frågor som rör lantbrukets miljöpåverkan	hösten	**Lantbruksrådgivning**	Miljösamverkan f	Ingen övergödning, Giftfri miljö, Rikt odlingslandskap
Uppföljning och utvärdering						
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom miljö- och hälsoskyddsområdet	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	**Mlljöskydd**		
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom förorenade områden	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn och arbete med ansvarsutredningar inom prioriterade förorenade områden samt att diskutera behovsutredning och tillsynsplan	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Åklagarsamverkan						
Miljöbrottssamverkan, Träffar med samverkansgruppen	Att hålla regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f och Jönköpings kommun)	Lära känna varandras verksamhet	3 ggr/år	**Samverkansgrupp**	Samverkan med Åklagare, Polis och kommuner	

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Övrigt						
Publicera nyhetsbrev	Att sprida information om ny lagstiftning, rättsfall, BAT etc. via nyhetsbreven: **Miljö- och samhällsnytt** samt **Nytt om natur**	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	enligt utgivningsplan	**Berörda enheter**		
Ajourhålla den externa hemsidan	Att sprida allmän information om miljö- och naturområdet samt tillhandahålla blanketter, checklistor, länkar etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	löpande, revidering 2 ggr/år	**Berörda enheter**		
Bevaka inlägg på Forum på Miljösamverkan F:s webbplats	Att ge tillsynsvägledning och sprida information	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	löpande	**Berörda enheter**		
Svara på direkta frågor från kommunerna vad gäller dispensgivning och tillsyn av skyddade områden	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Naturskydd och tillsyn**		
Svara på direkta frågor från kommunernas miljöskyddsinspektörer gällande växtnäring och växtskyddsmedel	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Lantbruksrådgivning**		
Samordnade tillsynsprojekt						
Tillsynsprojekt- kommunworkshops	Utbildningspaket för att tillgängliggöra information från tidigare tillsynsprojekt i form av ett antal workshops	Ökad kunskapsnivå hos kommunerna i tex ansvarsfrågor, MIFO fas 2 och klorerade lösningsmedel.	2017	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Stöd och råd						
Kommunsamråd	Bjuda in till samråd kring komplexa frågeställningar som är aktuella i respektive kommun	Att underlätta för kommunerna i deras tillsynsarbete	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Medverka på presidieträffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring. Kompetenshöjning hos politikerna.	2 ggr/år	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	
Medverka på de kommunala miljöchefernas träffar	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Erfarenhetsöverföring	2 ggr/år	**Miljöskydd, förorenade områden**		
Kommunträff vattenförvaltning	Genomgång av MKN och åtgärdsprogram och Samlad Åtgärdsplan vatten	Underlätta för kommerna i deras arbete med vattenförvaltning	våren	**Vatten**		Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Lantbruksrådgivning, Skicka Förvetet till kommunernas miljökontor	Att sprida information om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning etc. inom lantbruksområdet	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	4 ggr/år	**Lantbruksrådgivning**		Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
Rättsfallsprojektet	Tillse att rättsfallsdatabasen är kontinerligt uppdaterad.	Att tillhandahålla korrekt och uppdaterad information om aktuella rättsfall.	2017	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Utbildning/workshops						
Utbildning ny metadatakatalog	Att förmedla hur nytt system kan användas	Underlätta kommunernas användning av geodata		**Fiske**		Flera
Utbildning i VISS (Lync)	Att förmedla vad VISS innehåller och kan användas i tillsynsarbetet	Ökad användning av VISS	Ej bestämd	**Vatten**	Nationella utbildningar via Lync	Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar ochvattendrag
Handläggarträffar						
Anordna handläggarträff för miljöskydds- och hälsoskyddsinspektörer	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	våren	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	Giftfri miljö, Frisk luft, Ingen övergödning, Skyddande ozonskikt, God bebyggd miljö, God folkhälsa etc.
Anordna handläggarträff för handläggare inom förorenade områden	Kortare utbildningspass samt informera om aktuella frågeställningar, ny praxis etc.	Att skapa förutsättningar för en Giftfri miljö och att nå antagna regionala åtgärder	höst	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Anordna/medverka tillsammans med HaV på handläggarträff för handläggare med ansvar för enskilda avlopp	Att informera om aktuella frågeställningar.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	2017	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Anordna handläggarträff för miljöskyddsinspektörer med ansvar för lantbrukstillsyn	att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	enhetlig bedömning i länet av frågor som rör lantbrukets miljöpåverkan	hösten	**Lantbruksrådgivning**	Miljösamverkan f	Ingen övergödning, Giftfri miljö, Rikt odlingslandskap

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Uppföljning och utvärdering						
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom miljö- och hälsoskyddsområdet	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	**Mljöskydd**		
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom förorenade områden	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn och arbete med ansvarsutredningar inom prioriterade förorenade områden samt att diskutera behovsutredning och tillsynsplan	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Åklagarsamverkan						
Miljöbrottssamverkan, Träffar med samverkansgruppen	Att hålla regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f och Jönköpings kommun)	Lära känna varandras verksamhet	3 ggr/år	**Samverkansgrupp**	Samverkan med Åklagare, Polis och kommuner	

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Övrigt						
Publicera nyhetsbrev	Att sprida information om ny lagstiftning, rättsfall, BAT etc. via nyhetsbreven: **Miljö- och samhällsnytt** samt **Nytt om natur**	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	enligt utgivningsplan	**Berörda enheter**		
Ajourhålla den externa hemsidan	Att sprida allmän information om miljö- och naturområdet samt tillhandahålla blanketter, checklistor, länkar etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	löpande, revidering 2 ggr/år	**Berörda enheter**		
Bevaka inlägg på Forum på Miljösamverkan F:s webbplats	Att ge tillsynsvägledning och sprida information	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	löpande	**Berörda enheter**		
Svara på direkta frågor från kommunerna vad gäller dispensgivning och tillsyn av skyddade områden	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Naturskydd och tillsyn**		
Svara på direkta frågor från kommunernas miljöskyddsinspektörer gällande växtnäring och växtskyddsmedel	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Lantbruksrådgivning**		

Tillsynsvägledningsplan: Aktivitetstabell

Aktiviteter 2018

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Samordnade tillsynsprojekt						
Tillsynsprojekt - MIFO fas 2 på deponier	Stödja och vägleda kommunala tillsynsmyndigheter i tillsynen av nedlagda deponier samt informera och rådge kommunerna gällande ansvaret för riskbedömning av nedlagda deponier.	I större omfattning få i gång arbetet med att bedöma riskerna med nedlagda deponier i länet.	2018	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Stöd och råd						
Lantbruksrådgivning, Skicka Förvetet till kommunernas miljökontor	Att sprida information om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning etc. inom lantbruksområdet	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	4 ggr/år	**Lantbruksrådgivning**		Giftfri miljö, Ingen övergödning, Rikt odlingslandskap
Kommunsamråd	Bjuda in till samråd kring komplexa frågeställningar som är aktuella i respektive kommun	Att underlätta för kommunerna i deras tillsynsarbete	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Kommunträff vattenförvaltning	Genomgång av vattenmyndigheternas åtgärdsprogram och förvaltningsplan	Få i gång vattenförvaltningens åtgärdsarbete	mars-april	**Vatten**		Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Utbildning/workshops						
Utbildning i VISS (Lync)	Att förmedla vad VISS innehåller och kan användas i tillsynsarbetet	Ökad användning av VISS	Ej bestämd	**Vatten**	Nationella utbildningar via Lync	Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag
Handläggarträffar						
Anordna handläggarträff för miljöskydds- och hälsoskyddsinspektörer	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	våren	**Miljöskydd**	**Miljösamverkan f**	Giftfri miljö, Frisk luft, Ingen övergödning, Skyddande ozonskikt, God bebyggd miljö, God folkhälsa etc.
Anordna handläggarträff för handläggare inom förorenade områden	Kortare utbildningspass samt informera om aktuella frågeställningar, ny praxis etc.	Att skapa förutsättningar för en Giftfri miljö och att nå antagna regionala åtgärder	höst	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Anordna handläggarträff för miljöskydds-inspektörer med ansvar för lantbrukstillsyn	Att informera om aktuella frågeställningar, ny lagstiftning, praxis etc.	Enhetlig bedömning i länet av frågor som rör lantbrukets miljöpåverkan	hösten	**Lantbruksrådgivning**	Miljösamverkan f	Ingen övergödning, Giftfri miljö, Rikt odlingslandskap
Uppföljning och utvärdering						
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom miljö- och hälsoskydds-området	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt diskutera behovsutredning och tillsynsplan.	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år. halvdag	**Miljöskydd**		Samtliga miljömål

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Kommunbesök: Uppföljning och utvärdering inom förorenade områden	Att följa upp kommunernas operativa tillsyn och arbete med ansvarsutredningar inom prioriterade förorenade områden samt diskutera behovsutredning och tillsynsplan	Att förbättra rättstillämpningen i länet	4 kommuner/år, halvdag	**Förorenade områden och Miljödata**		Giftfri miljö
Åklagarsamverkan						
Miljöbrottssamverkan, Träffar med samverkansgruppen	Att hålla regelbundna träffar mellan Polis, Åklagare, Länsstyrelsen och kommunerna (representerade av Miljösamverkan f och Jönköpings kommun)	Lära känna varandras verksamhet	3 ggr/år	**Samverkansgrupp**	Samverkan med Åklagare, Polis och kommuner	
Övrigt						
Publicera nyhetsbrev	Att sprida information om ny lagstiftning, rättsfall, BAT etc. via nyhetsbreven: **Miljö- och samhällsnytt** samt **Nytt om natur**	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	enligt utgivningsplan	**berörda enheter**		
Ajourhålla den externa hemsidan	Att sprida allmän information om miljö- och naturområdet samt tillhandahålla blanketter, checklistor, länkar etc.	Att höja kompetensen hos berörda handläggare och verksamhetsutövare	löpande, revidering 2 ggr/år	**berörda enheter**		
Bevaka inlägg på Forum på Miljösamverkan F:s webbplats	Att ge tillsynsvägledning och sprida information	Att höja kompetensen hos berörda handläggare	löpande	**berörda enheter**		

AKTIVITET (beskrivning av vad som ska göras)	SYFTE	MÅL	TID FÖR GENOMFÖRANDE	ANSVAR	SAMVERKAN (Ange om nationellt projekt och fetmarkera drivande part)	BERÖRDA MILJÖMÅL (delmål och åtgärdsprogram)
Svara på direkta frågor från kommunerna vad gäller dispensgivning och tillsyn av skyddade områden	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Naturskydd och tillsyn**		
Svara på direkta frågor från kommunernas miljöskyddsinspektörer gällande växtnäring och växtskyddsmedel	Att ge vägledning och sprida information	Att hjälpa handläggarna i deras bedömningar	löpande	**Lantbruksrådgivning**		

Länsstyrelsen
i Jönköpings län